

Nro 2.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Böjtmás Havának 22-dik napján
1793. esztendőben.*

*A' Hollándiai Rendeknek Dümourier Frantzia Ge-
nerál tsábitó levelére adott feleletek.*

Igen könnyü a' tudatlan kölséget, édes beszé-
dek, 's arany hegyeknek igiretei által el tsábi-
tani. Jól tudta ezt *Dümourier* Generál, 's azért
küldötte a' Batavusok közzé fellyebb pag. 8. feq.
le irt hazugsággal és káromlással tellyes leve-
lét. — Ennek meg tsáfolására, 's a' népnek le
tsendesítésére, kötelelségeknék lenni esmerték a'
nemzetnek képét viselő Hollándiai fő Rendek *Dü-
mourier* motskos levelét meg tsáfolni, és az egész
világ szemei eleibe terjeszteni, hogy az abban elő
számlált okok tsupán hazug költemények legye-
nek. Nem szükség ezt a' Hollánd. Rendek által

közönségélsé tétetett manifestumot, itten szórúl
 szóra le írni, elegendő leszen a' Hollándiai Hely-
 tartó ellen mondott vádokat, és hazugságokat
 meg tzáfolni. „ Miként ronthatta volna meg,
 „ *úgy mondnak*, az Orániai Hertzeg 1782. éft. a'
 „ Frantzia Országgal kötött szövetséget, holott
 „ az még 1785. éft. ment végbe? Ki hitte vala-
 „ ha, avagy ki állatta, hogy ő a' mi kárunkal
 „ bódogította volna az Anglus nemzetnek keres-
 „ kedését, holott ez a' tárgy tellyefséggel nem
 „ tartozik az ő köteletségére, egy olly tagas me-
 „ ző a' kereskedés, melly mind a' két szorofsan
 „ öfzve szövetkezett nemzet industriájának, avagy
 „ szorgalmatóságának elegendő helyet enged. Ki-
 „ tsoda közöttünk, a' ki valaha tsak beszélni is
 „ hallotta volna a' *Jó reménység tengerre fekvő ma-
 „ gas hegyének*, és *Ceylon* szigetének az Anglu-
 „ soknak lett által engedtetésekről? — — A'
Dámourier tsábitó levelében bé iktatott despotis-
 musról és kégyetlen uralkodásról, a' Frantzia
 nemzetnek mostani szabadtságáról, és barátság-
 gáról illyetén meg jegyzéseket tesznek a' Hollán-
 diai Rendek: „ A' kik Frantzia Országban mos-
 „ tan a' kórmányt tartják, és a' kik magokat
 „ köteleseknek lenni esmérík egész nemzeteknek
 „ szerentséjéről, és bódogságokról gondot visel-
 „ ni, világosan meg mutatták, miben állyon más
 „ nemzetek iránt való barátságok, és mit értse-
 „ nek a' kégyetlen uralkodáson és erőszakon. Az
 „ által mutatták meg más nemzetekhez való ba-
 „ rátságokat, hogy az égyenetlenségnek, vizfza
 „ vonásoknak és gyűlölségnek magvát közöttök
 „ ki szórják, és az által régi szentséges jussaiktól
 „ erőszakosan meg felsztyák. — — A' baráts-
 „ tság és szabadtság színe alatt közöttök ki ofz-
 „ togattott ajándékjok azon feslettségben és is-
 „ ten tagadásban áll, mellyel önnön magok is
 „ kérkednek, és az ezekből folyó rendeletlenség-
 „ ben, gyilkosságban, nyomorúságban és éhség-
 „ ben. — Minden polgári és egyházi törvények-
 „ re, rendelésekre, mellyek mind ekkorig bets-
 „ ben tartattak az emberi nemzet között, mint

„ollyatén dolgok mellyek nélkül semmi emberi társaság fel nem álhatna, szolgaságnak, és kégyetlen uralkodásnak bélyegét ütnek. — — És hogyha egyéb indító okok nem volna is a' Batavusoknak kedves hazájoknak a' Frantziák ellen való védelmezésére, elegendő lehetne az Austriai Belgyiom lakosainak példájok, a' kik ugyan ezen Generált, a' ki magát szabadítóknak lenni nevezi, és ugyan azon kórmányá alatt lévő Frantziákat magokhoz hívták, 's bé vezették, de a' kik keserű gyümöltseit veszik esztelenségeknék. — Az az isteni gondviselés, a' melly ezen közönséges társaságot sok rendbeli nagy veszedelmeitől meg mentette, ójjon bennünket az illyetén szabadítóktól és barátoktól. „

Hágából Böjt elő havának 26-ik napján.

Mindenfelől nagy hadi készülétek tétettetnek a' szövetséges Belgyiomban a' Frantziák ellen. A' Hollándiai és Trajectumi Rendek, minden napon közönséges órákat reudeltének a' templomokba való menetelre és imádkozásra. Az elsőnek, u. m. Hollándiának előjárói arra határozták magokat a' lakosoknak meg nyugtatására, hogy tsak addig fogják földjeiket viz által bé borittatni, a' meddig elegendőnek lenni itilik erőfségeiknek el-lenségeik ellen való védelmezésére. Sőt tellyes reménységet nyújtottak nékiek, hogy az illyen mesterséges árvizek által okoztatandó károkat a' közönséges kaszfzából fogják meg jutalmaztatni, tsak hogy ök is tsendeféggel visellyék magokat, és sem ízóval, sem írásaik által meg ne háborítsák a' belső békelséget.

Páris Böjtmás havának 3-ik napján.

A' melly napon tudtára adta a' hadi dolgot folytató Minister a' Nemzeti Conventnek a' Frantzia seregeknek a' Rajna mellett lett meg verettetések, és *Miranda* Generálnak *Masricht*

alol lett el üzettségét, ugyan azon napon azt végezte ez a' meg bódult fejü emberekből álló gyülekezet, hogy Hollandiában a' helytartói méltóság, és a' Hágai igazgató Rend el töröltessenek, és hogy mind az Orániai Hertzegnek, mind az ő részén lévőknek jószágaik *sequestrum*, az az, köz bíró keze alá vettessenek. Ennél esztelenebb végzést gondolni sem lehet. — Éppen olyan, mintha egy nagy hegyi tolvaj akkor tenne rendelkezést valamelly gazdag uraság házának fel törésére, midön térdig való bilintsbe verettetve vitetik a' tömlöz fenekére. A' miképen a' Nemzeti Contventnek ezen, 's több ehez hasonló tselekedeteiből lehet sajdítani, ök tellyes reménységeket a' Belgiomi Pátriotákban helyheztek, a' kik, még most is gerjedezvén benne a' Helytartó Fejedelem ellen való gyűlölségnek szikrája, az ellenséggel titkon tzimborálnak, 's félő hogy mind önnön magokra, mind hazájokra örökös veszedelmet ne vonnyanak.

Bernából Bőjt elő havának 25-ik napján.

Igen kevesen múlt el, hogy Helvétziát is el nem borította a' háborúnak emészto lángja. Most már bizonyos dolog, hogy a' Bernai igazgató Tanács, hozzászias tanácskozása után bé vette a' Tigurumi fő igazgató Széknek végezését, és alkuba botsátkozott *Barthelemy* Frantzia követtel. *Berna* példáját követték *Basel*, *Schafhausen*, *Appenzell* Cantonok, *S. Gallen*, *Biel*, és *Mühlhausen* városak is. Kétség kívül a' több Cantonok és frigyes helységek is nem fognak a' békelségnek további fenn tartásától idegenkedni. A' Helvétziai köz-társaságnak semmi bérben fogadott állandó hadi serege nintsen. Ha a' szükség, és környül állások kívánnyák, minden lakos katoná, 's köteles fegyvert fogni. Minden férfiú tartozik 16. esztendő korában magát az Előjárók előtt bé mutatni, a' midön a' Canton könyvében bé irattatván, meg esküszik a' közönséges társaság hívségére. Magának kell fegyvert és köntöst

szerezni, zsóldja sints egyébkor, hanem háborúnak idején. A' fegyvert fogható lakosok minden elfzendőben egyszer meg vizgáltatnak. Azon kívül tartoznak magokat a' fegyverben gyakorta gyakorlani. A' midőn vagy közönséges láрма esik, vagy háború kezdődik, nagy tüzek rakattatnak az Alpes hegyein, mellyeknek szemlélésére minden egészséges Helvetus tartozik egy feriaty óra alatt fegyveresen Előjárójánál meg jelenni, mellynek az a' hazna vagyon, hogy rövid idő alatt nagy számú hadi sereg gyűlhet öszve, és akármelley ellenségnek is ellene álhat. Semmi erősegeik és váraik nintsenek a' Helvetusoknak, nintsen is azokra szükségek, elegendők e' végre az őket környül védő, 's tartományaikban fekvő roppant magas hegyek.

Frankfurtumból Böjtmás havának 8-ik napján.

Most tapasztallyák Moguntzia városának lakosai, minémü gyümölsötök teremjen a' közöttök fel állitatott Frantzia Szabadtságnak fája. A' kik baráttyaiknak, a' despotismus alól fel szabadítójoknak lenni mondották magokat, azok leg nagyobb ellenségeik, azok vetették őket leg súlyosabb iga alá. Avval meg nem elégedtek, hogy törvényes Uroknak, a' válaíztó Fejedelemnek minden hátra maradt kintsét el ragadták, gabonás tárházait 's bortartó pintzéit ki üritették, lakó palotáját minden ékelségeitől meg fosztották, az isten üfzteletére rendeltetett szent helyeket meg úndokitották, a' lakosoknak véres verejtékkal keresett vagyonaikat erőszakosan el vették, szüz leányaikat meg szeplösítették, feleségeiket hűség telenségbe ejtették; hanem imé mindnyájokat hit szegésre akarják kényszeríteni. Minap illyetén végzése hirdettetett ki közöttök a' Párisi Nemzeti Gyűlésnek, hogy valaki közülök a' Frantzia Köz társaságnak hűségére nem esküdéndik, minden jószágát el vesztvén, üzettsen ki hazájából. Sokan telyesítették törvénytelen kívánságát, sokan kézzelbék vóltak lakó helyeiket 's örökségeiket

oda hagyni, mint hitfzegökké lenni. Ahozképest újjabb parantsolattya érkezett hozzájuk a' Párisi N. Conventnek, melly szerént, valaki a' Frantzia polgári hitet le nem tejéndi súlyos tábori munká-
ra büntettefsen, Ez a' szesentsétlenség érdeklette többek között Moguntzia városa rendes Orvosát *Doct. Thileniust*, és egy ifjú Túdóst *Claust*, a' kik által vitettetvén az Elfeldi szigetben, a' Prussiai seregeknek szüntelen való tüzelesei között a' több parasztokkal egyetemben sántz ásásra kiztettet-
tek. Minekutánna ki nem álhatták volna a' Fran-
tziák a' réájok rohanó Prussiai ágyú golyóbisok-
nak melegségét, Hejdesheimba vitték által a' szeren-
tsétlenecket, holott az egész éjel egy motskos töm-
lötzbzen zárván, következendő napon Bodenheim-
ba tették őket által. Az illyetén tábori sántzok-
nak ásásában sok szegény parasztok el húllatták
immár fogaikat. Sok Moguntziai szerzetes Rendek-
nek ingó bingó jószágait kótya vetyére hányták
a' ragadozó a' Frantziák, klastromaikat pedig el
petsételték. Hasonló módon bántanak Spirával és
Vormátziával. Egyébb aránt rettentő hadi készü-
leteket tesznek Moguntziánál, éjjel nappal dol-
goztatnak az erőlségeken, sok battériákat és sán-
tzokat készitettek a' Rajna vize partyán, hogy
azok által az egyesült Austriai és Prussiai sere-
geket meg akadályoztathassák az azon való által
menetelben.

Moguntziából Böjmds havának 3-ik napján.

Tegnap iktatták bé itten a' Frantzia N. Con-
vent biztosai, a' nép által önként választatott
Előjárókat. A' múlt keddi gyülésben 300. lakos-
nál több meg nem jelent, azóltától fogva számo-
san le tették a' Frantzia polgári hitet. — A' Pá-
risi Conventnek biztosai különös kégyelemből ma
estelig halasztották a' hit le tételt, a' kik addig
nem engedelmeskednek, úgy bánnak velek mint
hadban fogott rabokkal. — Múlt hólnapnak
28 ik napján le tették a' Grünstadti polgárok a'
kivánt esküvést is, minekutánna árestomba vet-
tették volna a' Fr. biztosok azoknak törvényes urai-

kat a' két Lejmingi Grófot. A' Falkensteini Grófságnak lakosai ugyan azt mivelték hofzfzas ellent állások után. Egy Vormátziai *Bruch* nevezetű tanátsos úr és *Farkas* Zsidó egy szomszéd szigetre vitettek által, holott fát vágni kéntelenítettek. — — Ezen említett, és ehhez hasonló példák elegendőképen bizonyíttyák, melly kegyelmesen bányanak a' szabadtságnak kelletlen apostolai azoknak a' szerentsétlen tartományoknak és városoknak lakosaival, a' mellyeket a' gonosz és álhatatlan szerentse kezekbe ejtett. Szép szabadtság, szép barátság! tartsák magoknak, tsak a' vágyódik azokra, a' kinek az ezze el veszett, és a' ki magát a' bolondok! tornyába való zárattásra érdemelsé tette.

Moguntziából Bajt elő havának 25-ik napján.

Egyik nyomorúság a' másikat éri Moguntziának lakosain. A' Párisi N. Gyűlésnek múlt Decemberben hozott végezése szerént, mindnyájan a' Frantzia polgári esküvésnek le tételére kényszerítetnek, mellyet közönségessé is tétetett közöttök Generál *Custine*. Annak el távoztatására egy esedező levelet nyújtottak hé a' nállok lévő frantzia fő igazgatónak *Wimpfen* Generálnak, mellyben eleibe terjesztették, hogy az arra való kényszerítések ellenkezne a' velek tett Capitulációval avagy égyezéssel. Érezvén az említett Generál törvényes kéréseiknek igazságát, egy Párisban küldtetendő kurir által akarta e' dolgot a' N. Gyűlésnek jelenteni, 's végső parantsolatot kérni. De épen mikor útnak akart volna a' sebes posta eredni, akkor érkezének hozzája a' N. Gyűlésnek követei olly meg határozással, hogy Moguntziának lakosai minden ki fogás nélkül tartozzanak a' polgári hitet le tenni, és a' nemesek minden előbbi privilégiumaikról és nemesi rangokról, magok kéz irásaik által le mondani, másként úgy fognak velek bánni, mint a' Frantzia Köz társaságnak (*ho ho! quando coeli?*) ellenségeivel. Még is mindazáltal, sem a' városnak Előjárói, sem a' Papság, sem a' kereskedők, nem tellyesítettek a' frantzia polgári hitnek le tételével tör-

vénytelen kivánságait, de ugyan lakolnak is érette. A' kik a' Káptalannak tagjai közzül nékiek nem engedelmeskedtek, tsúfosan ki üzettettek a' várasból. Hasonlóképen bántanak az Előjárókkal, kiknek szemeiket bé kötvén, dél előtt 10. órakor 27 lovas katona és egy trombitás által kirtsítotték a' váras határaihoz, 's az ottan vigyázó Pruszi katonákat igazgató tífzinek adatták által, a' kik azokat illendő betsülettel és szeretettel fogadták. Ezek a' közönséges hivatallyaikban meg öszült férfiak, minden idejekre és rangjokra való tekintet nélkül gyalog menni kényszerítették. Sok éhel holt, rongyos, bérben fogadott alávaló emberek kisírvén őket, gyalázatos szókkal illették, és gyakorta ama Párisból származott gyilkos éneket kiáltották utánok: *A la lanterne avec ces pretres, avec ces Aristocrates*, az az, a' lámpás fára ezeket a' papokat és aristocrátákat. (d.)

B Hadi környül állások és történetek.

Portugallia.

A' Portugalliai koronának örököse, a' közönségesen úgy neveztetett Brasiliai Fejedelem, a' ki edes anyjának a' királynénak egy-néhány elzjendóktól fova tartó nyavalyája miatt kezére vette az Országnak kórmányát, szükségesnek itilte, a' jelenvaló környül állások között, argusi szemekkel vigyázni, 's készületben tar-

(d.) A' Frantzia Revolutió tüzének ki ütése után, a' dühösködő Párisi köfség az úttzákon álló lámpás fára akasztotta fel azokat, a' kik vele egy értelemben nem voltak, avagy a' hiket a' király és fő nemesség baráttyainak lenni gondolt. Mikor az illy szerentséllen emberket elő találták az úttzákon, leg ottan ezt a' gyilkos éneket fávták: *a la laterne avec ces Aristocrates*.

tani hadi seregeit. Erre való nézve 9. linea hajókat, 6. fregattákat, és egynéhány kissebb rangú hadakozó hajókat parantsolt készíttetni, a' *Tagus* folyó vizének Lisbonánál lévő öble mellett battériákat vettetni, és az Orzágnak minden ki kötő helyeit meg erősíteni, 's ágyukkal meg rakni. Mind a' hajó, mind más hadi seregek öregbitetnek, és me-nő félben tartattatnak. Az anya városnak Lisabonának erősítésére néhány regementek húzatták *Alentejó* tartományából, mellyek által 12 gyalog és 6. lovas regementre szaporodik e' városnak őrizete. (e.)

Spanyol Ország.

Madridból érkezett levelek szerént, a' Spanyol király is arra határozta meg magát, hogy a' frígyes fejedelmekkel égyetemben hathatósan munkálódjon a' Frantzia nemzet törvénytelenégeinek meg zabolázására. E' végre kemény tábori készületeket tétet, mind a' szárazon, mind a' vizen. A' szárazon lévő hadi seregek lassan lassan az ország határai felé nyomúlnak, a' Feroli, Corunnai, és Cadixi ki kötő helyekben pedig nagy sietséggel 21 linea hajók készíttetnek (f.). Közön-

(e.) Kettős hadi ereje vagyon Portugalliának, u. m. a' Szárazon és a' Vizen. Az elsőbet 3000 főre szaporította 1766. esztendőben Gróf Lippe, azóltá ismét szaporodott, és most 38. gyalog, és 12. lovas regementekből áll. Egy gyalog regementben 821, egy lovas regementben pedig 400. ember vagyon. És így 31198 gyalog, és 4800 lovas katonája, mind öszve 35998. embere vagyon Portugalliának Hajó Serege 11. linea hajókra, 4 — 6. Fregattákra, és néhány alsóbb rangú hadakozó hajókra megyen.

(f.) Spanyol Orzágnak hadi ereje, mind a' szárazon, mind a' vizen igen nagy. Szárazon lévő hadi ereje, a' leg újjabb tudósítások szerént 44.

ségesen igaznak lenni mondatik, hogy a' Madridi és Londoni udvarok szoros szövetséget fognak egymással kötni. A' Spanyol Ország Papság minden jövedelmeinek négyed részét ajánlotta a' Fran-

remegementekből, minden regiment két batalionból, 's minden batalion 684. főből áll; — 35 regiment született Spanyolokból, kettő Olaszokból, három Flamenderekből avagy Vallonokból, négy pedig Helvétusokból vagy formálva. 60544 főből áll a' Spanyol gyalog sereg. Lo-És így vas serege 22 regimentre vagy on fel osztatva, mellyek között 8 dragonyos regiment található. Minden lovas regiment 8. Escadronból áll, és minden Escadron 150 emberből, és így mind öszve 26400 főből. A' Spanyol pattantyus sereg egy regimentre vagy on szorittatva, a' melly 5 batalionból áll. Ezeken kívül vagynak az Ország bátorságára vigyázó paraszt katonák, a' kik 42 regimentre, 's minden regiment a batalionra, 's minden batallion 720 főre vagy on fel osztattatva. És így 39240 emberből áll ez a' paraszt katonaság. Ezeken kívül vagynak Amerikai hadi seregei, mellyek 36 bataliont formálnak. És így öszve számlálván Spanyol Orzágnak Europai szárazon lévő hadi erejét, vagy on

1. Gyalog katonája	—	—	60544.
2. Lovas katonája	—	—	26400.
3. Pattantyús serege	—	—	3420.
4. Paraszt katonája	—	—	39240.
Mind öszve			129604.

Tengeri hadi ereje is igen sokra megyen Spanyol Orzágnak. Az 1786. éftendőbeli számlálás szerént vólt;

ziák ellen indittatandó hadakozásnak folytatására. (g.)

Londonból Böjtmás havának első napján.

A' Londoni pénz-váltók és kalmárok gyűlést tartván magok között, azt végezték, hogy a' melly hajós tisztek és katonák magokat a' Frantziák ellen inditatott háborúban példásan viseléndik, nemcsak illendöképen meg fogják azoknak hazájokhoz való hivségeket és virtusaikat jutalmaztatni; hanem ennekfelettej, ha a' hadban történne halálok, özvegyeikről és árváikról is gondot viselni. Abban a' szempillantásban, mellyben ez a' tárgy végeztetett, mindgyárt 3000. font Sterlinget (egy font Sterling 8. Rh. forintot és 30. xr. tétzen) ígirték a' jelen-

1. Linea hajója	—	—	—	67.
2. Fregattája	—	—	—	44.
3. Más alsóbb rangú hajói	—	—	—	169.
			Mind öfzve	— 280.

A' hadakozó hajókon szolgáló katonáknak

1. Száma megyen	—	61110 emberre.
2. — — —	—	2595 pattantyúsra.

(g.) Egész Spanyól Ország R. Catholicus kerefszényekből áll. — — A' fő rendü papság igen hatalmas és gazdag, 16 Érsekség és 48 püspöpség vagyon Spanyól Országban a' déli Amériкаи Spanyol tartományokban lévöket ide nem számlálván, holott 6. Érsekségek és 28. Püspökségek vagynak. Az 1764. éisztendei számlálás szerént, 2052 szerzetes klastromok, 's azokban 67777 szerzetesek; 1028 Apátza klastromok, 's azokban 34651 apátzak találtattak; egy szóval 250000

lévők. Hasonló hazafiúi buzgóságot mutattanak egynéhány Angliai városok. — *Manchesterben Lancastriának* népes városában egy társaság állott öfzve a' *Matrósoknak*, az az, hadakozó hajókon szolgáló hajós legényeknek fel buzdítatásokra, és 500 közülök, a' kik magokat elsőben jelenteni fogják, a' királyi szokott meg jutalmaztatáson kívül, három *Gvinét* (egy Gviné térszen 1. font Sterlinget és 4 krajtzárt.) elő pénzt ígirt. Egy *Ellis* nevezetű *Hybernus*, a' ki *Dümourier* kormánya alatt szolgált, egy Frantziával együtt meg fogattatván kérdőre vétetett, 's mind kettő ki üzettetett az Országból. Egynéhány gyanus Frantzia familiák kéntelenitettek Londonból ki takarodni. Egy zenebonáskodó társaság állott fel *Hyberniában*, a' melly *Dungannon Conventiónak* nevezi magát, és kiváltképen való módon a' Parlamentom meg jobbitását sürgeti. — Vége hofzsa nints a' Frantzia és Anglia ország között fekvő tengeren úzkáló kapzsi hajóknak. — *Martinique* és *Gvadelupe* Afrikai szigetek' biztosainak ajánlásait el fogadta a' Ministerium, és mind a' kettőt az Anglusok birtoka és óltalma alá vette (h.).

főre ment a' világi és szerzetes papoknak számok. Mennyire mennyen ezeknek jövedelmek, meg nem merem határozni, nem is tudom, kétség kívül temérdek summára. Az említett Érsekségeknek és püspökségeknek jövedelmeik 1,363,000 aranyra betsültetnek. És így tsak ezeknek önkennyén való adományok is 340750 aranyra, az az, 1,533,375 forintokra megyen. Könnyen lehet a' világi papság, és birtokos szerzetes rendektől adattandó ajándékot három 's négy annyira számálni.

(h.) *Martinique* egy leg nevezetesebb és népesebb szigete Amérikanak, az úgy neveztetett

Bétsben.

Pforzheim La Tour Regementyebeli Obersternek *Aldenhovennél* történt halálát, kiről újság leveleimnek első árkusában *pag.* 11. emlékezetet tettem, ekként festik le némelly ide érkezett magános levelek. Az a' vitéz tífzt, a' ki, mig a' tsata tartott, nem tsak kórmányozó hivatallyát tökéletesen bé tellyesítette, hanem e' mellett köntöse újjaiból ki szabadítatott és fel gyürt inges kézzel apritotta az ellenséget, ennek meggyőzöttetése, 's elűzöttetése után, meg esvén szíve a' tsata piatzon vérekben fetrengő frantziákon, ekként szólította meg katonáit: „Vitéz barátim! „ tiis emberek vagytok, mint mások, és titeket is „ hasonló szerentsétlenség érdekelhet, mint eze- „ ket a' vérnek mezején fetrengő bóldogtalan em- „ bereket. Ahozképest né úgy tekintsetek im- „ már ő reájok, mint ellenségeitekre, hanem „ mint könyörületeségre méltó ember társaitok- „ rá. Szedjétek fel őket véreikből, kötözzétek „ bé sebeiket, és enyhítsétek a' fájdalom miatt „ szomjúhozó ajakaikat 's. a. t. Azomban egy „ vérében fetrengő Frantzia, refzkető kezeivel fel emelt fegyverét, a' rajta könyörülni akaró Heros

Barlovento szigetek közül, mellyet 1635 esztendőben foglaltanak el a' Frantziák, 45 melföld a' kerülete, holott dohány, nádméz, indigó, tizmethéj, füge, kaffé 's. a. t. bővéggel terem. — *Gvadalupe* is ottan fekvő sziget, mint egy 30. tengeri melföldnyire az elsőből, minden Frantziák birtokában lévő szigetek között leg szebb, 's leg termékenyebb, holott nádméz, pamok, indigó, jó féle dohány és riskása nagy bővéggel találtatik E' nevezett két sziget el hajolván múlt esztendőben a' pártos Frantziáktól, követeket küldötenek Londonban, 's magokat az Anglus nemzet birtoka és védelmezése alá ajánlották.

ellen el sütötte, 's lováról le lötte. Melly történeten keményen meg búsúlván *La Tour* regemennyének dragonyosai, a' sebes Frantziákat székekre hányták, 's tüzet vetvén alájok bolfizúságokban fél elevenen meg égették. — Sok illy szomorú történeteket lehet a' hadakozásokban szemlélni.

Leg közelebb, u. m. e' mostan folyó hólnapnak 16-ik napján ide érkezett Staféta által illyetén jelentést tett felséges Urunknál *Koburg* Feldmarsal, hogy Mártiusnak 8-ik napján ériére esvén Feldmarsal Lieutenánt Printz Würtembergnek Lüttichben, hogy *Huy* városában, 9000 Frantziák telepedtenek volna le; (i.) a' vadász katonák közül 2, a' Szerviai szabad sereg közül 2, a' Toscánai N. Hertzeg gyalog regemenyéből 2 compániát, és 2 Escadron *La Tour* dragonyosokat küldött ellének *Dávidovits* Generál Májor kormányozása alatt, a' ki a' rotsz út miatt nem előbb, mint más nap hét órákor érkezett oda. Az ellenségnek nagyobb része a' város piatzára állott hadi rendbe, némelly része pedig, néhány ágyúkkal a' hidnak védelmezésére futott, más része más hasznos helyekre küldtetett. Minden ellenállás nélkül bé mentenek oda érkezett seregeink a' kis városba a' Maas vize partyára, holott elő menő vadász katonáinkra keményen kezdett az ellenség tüzelni, és hogyha efze 's szíve

(i.) *Huy* (Huum) a' Leódiaiai Püspökséghez tartozó város, három mélföldni Lüttichtől, mellynek közepén folyó *Mofza* vizén egy nagy és szép kő hid vagyon. Az el múlt időkben, kiváltképen pedig 1715. esztendőben igen sokat szenvedett ez a' város, és ekkor erőiségeitől is meg fosztatott. A' város kerületében 15 templom, 17 klastrom, 1. abbatzia, számos kapolnák, és ispotályok találtak. —

elegendő lett volna, sok kárt tehetett volna vitézeinkben. Generál *Dávidovits* látván e' dolgot, mind apró fegyverből, mind ágyúkból keményen lövöldöztetett rájuk, mellynek melegségét ki nem állhatván, a' várost oda hagyták, 's által mentenek a' hegyen.

Páris Böjtmás havának 7-ik napján.

Lalsan lalsan igen kedvetlen hírek érkeznek Párisba a' *Márs* mezejéről. Tegnap egy Belgyiomból jött levél olvastatott fel a' Nemzeti Gyűlésben avagy Conventben, mellyben azt adták az ott lévő biztosok a' nemzet képét viselő gyülekezetnek tudtára, hogy az Aquisgranumban feküdt frantzia seregek, a' Prúsusoktól való féltekben a' várost oda hagyták; hogy *Miranda* Generál Mastrichtot az ostrom alól fel óldozta, és hogy Generál *Valence* elő vigyázaton álló seregeit egynéhány órányira visszra húzta. A' Convent tagjai közül némellyik a' fejét le ütötte, másik meg rázta, sok por-tobákot szívott, sok az ég felé fordította szemeit, sokan fogaikat tsikorgatták mérgekben, egy szóval tsak nem mindnyájan meg indultanak hadi seregeiknek szerentsétlen táborozásán. *Karra*, egy a' N. Gyűlés tagjai közül ekként kívánta fájdalmaikat enyhíteni: *Mastricht*, úgy mond, nem óldoztatott fel az ostrom alól, hanem tsak lövöldöztetése halasztatott továbbra, és hogy parantsolat adattatott *Dumouriernek* arra, hogy egész erejét annak meg vételére forditaná. — *Mastricht*, úgy mond, kültsa Hollándiának, mellynek el vétele által, az egész tartomány birtokunkba fog esni. Nintsen az ellenségnek elegendő ereje hadi munkáinknak meg akadályoztatására; 24 ezer embert hozott ellenünk, kik közül 8 ezeren Aquisgranumban fekszenek 's. a. t. De *Karra* sem tsendesithette le nyúghatatlanságokat, bővebb, 's bizonyosabb tudósítást kívántak magoknak a' hadi Minister által adattatni, a' ki ekként

kezdette beszédjét: „Köteles vagyok, úgy mond, tinéktek meg jelenteni, hogy Generál *Valence* hozám érkezett levelének értelme szerént 25 — 30 ezer Prussus katonák vonták magokat a' Roër vi-zehez, oly fel tétellel, hogy Mastrichtot fel ól-dozzák az ostrom alól, a' minthogy kéntelen is vólt Generál *Miránda* azt félbe szakasztani s. a. t. Nem láttyák é érdemes Olvasóim ennek a' hir adásnak helytelenségét? nem veszik é tsak ez egy dologból is észre, miként tsallyák egymást a' Fran-tzia nemzetnek mostani despotái? és micsoda hamis költemények szállongjanak Páris várasának út-zzáin. *Miránda* Generál nem sok tsudákat vitt végbe 18 ezer ostromló embereivel Mastricht alatt.

PrInCeps saXo CobVrg

generaLissIMVs

VenIt, VIDIt, VICIt.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
az az,

Feldmarsal Printz *Koburg* el érkezett, az ellenséget meg látta, 's meg győzte.

Magyar Országból.

E' világon sem hiresebb, sem vitézebb nem-zet nínst a' Magyaránál. Számtalan példái talál-tatnak ennek a' múlt és a' jelen való időknek tör-téneteiben. Hivségét gyakorta tapasztalta a' Fels. Austriai Ház, közönséges vallást is tett arról. Vitéz karjait eléggé érezték a' Törökök és a' Fran-tziák, tapasztallyák mostan is. E' végre kívány-nya Fels. Urunk a' magyar regementeket szapo-ritani. Minthogy pedig az utolsó Ország gyüle-sén igítettett öt ezer új katonák nem elegendők a' végre, arra való nézve verbuáló katonák kül-dettettek a' hazába.

Doct. Dęcsy Sámuel.